INTEGRATION AV NYANLÄNDA ELEVER I SVENSK SKOLA

EN INTERVJUSTUDIE

,

Avancerad nivå
Pedagogiskt arbete

Pinky Khiali
David Hashemi

2021-LÄR1-3-A03
2021-LÄR4-6-A03

HÖGSKOLAN I BORÅS

Program: Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs F-3
Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6
Svensk titel: Integration av nyanlända elever i svensk skola
Engelsk titel: Integration of newly arrived students in the Swedish school system
Utgivningsår: 2021
Författare: Pinky Khiali och David Hashemi
Handledare: Daniel Larsson
Examinator: Catrine Brödje
Nyckelord: Integration, nyanlända, ordinarie klass, förberedelseklass, riktlinjer, arbetssätt, organisationsmodell, interkulturell, hermeneutik

Sammanfattning

Den ökade invandringen har påverkat Sverige på många olika sätt. Ett av de områdena som har påverkats mest har varit skolverksamheten. Skolan är en bra plats för nyanlända elever att integreras i samhället. Syftet med detta examensarbete är att undersöka hur lärare uppfattar och arbetar med nyanlända elevers integrering i skolor runt om i Sverige.

Studien grundar sig i kvalitativa intervjuer med fyra lärare från olika städer. Intervjuerna har skett via kommunikationssystemet Zoom. I undersökningen har svenskämnet varit i fokus, då det bygger en grund för bättre kommunikationsmöjligheter mellan eleven och läraren. Kunskaper i det svenska språket underlättar elevens inlärningsprocess. Detta gäller även andra ämnen i skolan. I studien utgår vi utifrån hermeneutiskt perspektiv. Hermeneutiken är läran om tolkning där tolkningen är processen för förståelsen.

Det har visat sig vara delade uppfattningar bland forskarna i arbetet gällande vilken organisationsmodell som är mest gynnsam. Studien har visat att majoriteten av de intervjuade lärarna föredrar användning av förberedelseklass som organisationsmodell i skolan. Inga specifika riktlinjer eller arbetssätt har framkommit bland forskarnas studier som förespråkas eller rekommenderas på samhällsnivå. Skolorna prövar sig fram för att finna egna arbetssätt som kan vara till de nyanlända elevernas fördel.

Förord

Denna studie är skriven av två lärarstudenter på Högskolan i Borås. En av oss läser Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4 till 6 den andra läser Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1 till 3.

Genom egna erfarenheter samt samlade kunskaper på Högskolan i Borås har vi valt att skriva om nyanlända elevers integrering i svenska skolor. I vår utbildning har många olika moment behandlat nyanlända elever i skolverksamheten. Det har lett till ett intresse att fördjupa oss ytterligare inom det området.

I vårt arbete har vi använt oss av en kvalitativ forskningsmetod, där vi har intervjuat lärare på olika skolor i Sverige. Arbetet grundar sig också i relevant litteratur, vetenskapliga artiklar och avhandlingar som berör det valda ämnet. Under arbetets gång har båda varit lika delaktiga; vi har diskuterat och gemensamt kommit fram till rubriker samt innehåll. David är huvudansvarig för inledning, bakgrund och resultat, Pinky för metod, teoretisk förankring och begreppsdefinition. Vi har haft ett bra samarbete med givande diskussioner.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING 1

1.1 Syfte och frågeställningar 2

1.2 Disposition 2

1.3 Avgränsningar 2

2. BAKGRUND 3

2.1 Forskningens innehåll 3

3. TEORETISK FÖRANKRING 4

3.1 Hermeneutik 4

3.2 Tidigare forskning 5

4. METOD 8

4.1 Utgångspunkter vid val av metod 8

4.2 Den kvalitativa datainsamlingen 8

4.3 Urval 9

4.4 Presentation av intervjuade lärare 9

4.5 Genomförande 10

5. CENTRALA BEGREPP 11

5.1 Nyanlända 11

5.2 Integrering 11

5.3 Organisationsmodell 12

5.4 Interkulturellt perspektiv 12

5.5 Validitet och reliabilitet 13

5.6 Forskningsetiska principer 13

6. RESULTAT 15

6.1 Hur bör lärare arbeta för att integrera de nyanlända eleverna? 15

6.2 Finns det några specifika riktlinjer och arbetssätt? 16

6.3 Information och stöd till undervisningen 17

6.4 Sammanfattning av intervjuresultat 17

7. RESULTATDISKUSSION 19

7.1 Lärarens roll i en interkulturell skola 20

7.2 Arbetssätt och riktlinjer 21

7.3 Sammanfattning 22

7.4 Styrkor och svagheter i vår analys 23

7.5 Implikationer för läraryrket 24

8. FRAMTIDA FORSKNING 25

9. REFERENSER 26

1. INLEDNING

Skolan är till för alla elever, oavsett bakgrund och härkomst. "För att leva och verka i det svenska samhället behöver elever med svenska som andraspråk därför undervisning utifrån sina specifika utgångspunkter för lärande och språkutveckling" (Skolverket 2020). Det senaste decenniet har mottagandet av nyanlända elever ökat i skolorna. År 2016 var rekordåret då 115 805 nyanlända anlände till Sverige (SCB 2016). Barn och ungdomar flyr eller anländer till Sverige av olika anledningar och orsaker, dessa elever benämns i skolsammanhang som *nyanlända elever*. Nyanländ elev är begreppet som används för att beskriva elever som kommer eller flyr till Sverige och inte behärskar det svenska språket (Axelsson och Nilsson 2013).

Skoverket (2021) nämner att barn som nyligen anlänt till Sverige har rätt till utbildning samt lärorik skolgång. I verkligheten visar det sig dock vara stor variation beroende på vilken skola det är, vilken stad och var i landet man befinner sig. Sverige har haft en svår uppgift att undervisa och integrera nyanlända elever. Ökningen av invandringen till Sverige har påverkat skolverksamheten där en omställning har eftersträvats. De nyanlända eleverna har olika skolerfarenheter, kunskapsnivåer, och bakgrund (Hashemi och Khiali 2020). Det är viktigt att ta hänsyn till vetenskap, forskning, reliabla metoder och arbetssätt när det gäller bemötandet av dessa elever (Gruber, Högberg & Nyström 2020).

Inom skolorganisationen finns det olika modeller och arbetssätt för arbete med nyanlända elever. Tidigare har det varit populärt med förberedelseklasser som har varit vägen till bra integrering för den nyanlända eleven till den ordinarie klassen. Borås Grundskoleförvaltningens chef Anna Stenström[1] som intervjuades för att användas som en extra röst förklarar att det finns skolor i Sverige som direkt slussar in de nyanlända eleverna i ordinarie klasser. Vilken metod som är mest gynnsam för bättre skolgång är en omdiskuterad fråga bland skolorna i Sveriges olika kommuner. Det kan självklart finnas andra grundskolechefer som inte resonerar på samma sätt som Anna Stenström.

Uttrycket mångkulturalitet förknippas med problematik, fattigdom, invandrare, ungdomsgäng och olika kulturella skillnader, vilket leder till att de nyanlända eleverna blir stämplade som "problematiska" av både lärare och de "svenska" eleverna i skolan (Bunar 2001; Bunar 2010). Frågan som uppstår är då hur skolorna, och lärarna ute i verksamheterna kan motarbeta detta. Hur kan skolan agera och bidra till att denna syn förändras och att de nyanlända eleverna integreras? Genom en intervjustudie har vi valt att undersöka djupgående angående integration av nyanlända elever samt hur detta dilemma hanteras av verksamma lärare.

[1] Anna Stenström, Verksamhetschef grundskoleförvaltning Borås, telefonsamtal den 17 november 2020.

1.1 Syfte och frågeställningar

Mot bakgrund av ovanstående syftar den här studien ytterst till att undersöka integration av nyanlända i skolan, dels för att blottlägga problem men framför allt också för att se vilka lösningar som upplevs fungera, särskilt ifråga om organisationsmodell. Fokus ligger därför på lärarna och deras uppfattning om vad som bidrar till en välfungerande integration av nyanlända elever. Hur lärare kan implementera de olika modellerna och metoderna i undervisningen kommer också att undersökas. Vår studie ska utgå från svenskämnet, detta för att eleven behöver språket för att interagera med sin omgivning och för att kunna uppnå kraven i samtliga ämnen i skolan.

Följande frågor har formulerats med utgångspunkt från vårt syfte:

1. *Hur ser lärarna på arbetet med integrering av nyanlända elever i skolan?*
2. *Vilka riktlinjer och arbetssätt erbjuds lärarna i arbetet med nyanlända elever?*
3. *Vilken organisationsmodell är mest gynnsam i arbetet med nyanlända elever?*

1.2 Disposition

Inledningsvis introduceras ett kapitel bestående av inledning, syfte, frågeställningar och begreppsdefinition i denna uppsats. Nästkommande kapitel innehåller uppsatsens bakgrund, vilken redogör för tidigare forskning och relevant litteratur för området. Den teoretiska förankringen kommer också att presenteras i detta avsnitt. Tredje kapitlet omfattar studiens metod där datainsamlingsmetoden lyfts fram. Slutligen framläggs en resultatdel med efterföljande analys och diskussion av studien.

1.3 Avgränsningar

Vi har valt att utesluta elevers egna upplevelser av att vara nyanlända i en vanlig klass i Sverige. Denna avgränsning görs på grund av den tid som vi har till förfogande för att färdigställa uppsatsen. Avgränsningarna som vi gjort i denna studie gäller att fokusera på grundskollärare som undervisar i det svenska ämnet. Svenskämnet har en betydande roll i arbetet med nyanlända elever, då språket är en viktig del i integreringsprocessen. Med utgångspunkt i nyanländas integrering och behovet av en stark språklig grund för lärandet syns tydliga svårigheter för de nyanlända eleverna.

Uppsatsens fokus kommer att grunda sig i hur lärare arbetar med att ta emot nyanlända elever samt hur integreringsprocessen sker. Studien syftar även till att undersöka hur skolan på organisationsnivå arbetar och stödjer personalen, vilka organisationsmodeller de använder och hur strukturen för dessa riktlinjer ser ut på skolan. Som blivande lärare kommer vi att utnyttja oss och utgå ifrån hermeneutisk vetenskapsteori. Hermeneutiken är läran om tolkning, vilket kommer att beskrivas ytterligare under den teoretiska förankringen. Insamlingsmaterialet för denna studie kommer att användas som underlag som vi behöver tolka på ett tillförlitligt sätt med hermeneutiken som utgångspunkt.

2. BAKGRUND

Det svenska samhället har idag berikats med många människor som har nya kunskaper, erfarenheter och behärskar andra språk. Mångfalden bidrar till nya kulturer, språk och religioner som stärker det svenska samhället. Att integrera nyanlända är en viktig process för både samhället och individen (Nilsson och Bunar 2015).

Biasutti, Concina och Frate (2019) belyser vikten av att lära sig integreras till samhället i skolan. Skolan är en plats där möjligheten finns att möta andra kulturer och kunskaper. Det är i skolan möjligheten finns att bygga ett interkulturellt samhälle där olikheter respekteras och accepteras. Skolinspektionens (2017) granskning har påvisat att många skolor och kommuner framvisat brister och svårigheter med att erbjuda ändamålsenlig skolgång för de nyanlända eleverna. För att lyckas med en god integration behöver alla instanser samverka. En viktig instans som fokus ligger på i arbetet är skolan.

En stor problematik är enligt (Skolinspektionen 2017) att det saknas kunskaper bland personalen i skolan, trots att frågan så länge varit aktuellt. Anna Stenström[2] nämner att det finns vissa kommuner som har lyckats bättre än andra i Sverige med integrering av nyanlända elever i skolan. Två olika organisationsmodeller som skolorna utgår från har varit förberedelseklass samt ordinarie klass. Det finns dock en oenighet i skolverksamheten gällande vilken organisationsmodell som visat sig vara mest gynnsam.

2.1 Forskningens innehåll

I arbetet har vi undersökt hur lärare och skolan arbetar med nyanlända elever och ungdomars integrering i skolan. Skolan som organisation har en viktig roll i arbetet med dessa elevers integrering. I vårt arbete kommer skol- och lärare perspektivet uppmärksammas, detta för att få en tydlig bild om hur det verkligen arbetas ute i verksamheten med ämnet integrering av nyanlända elever. I läroplanens stödmaterial *Att främja nyanländas kunskapsutveckling* (2012) nämns det gällande förberedelseklass och ordinarie klass att stöd och stimulans bör ges till alla elever för att utvecklas i riktning med utbildningsmålen. Stödet ska anpassas och ges utifrån elevernas individuella behov och kunskapsnivåer i alla ämnen, vilket har stor vikt för de nyanländas fortsatta utbildningsmöjligheter. Undervisningen bör vara försedd med ett språkutvecklande arbetssätt. Detta betyder enligt de allmänna råden att utbildningen erbjuds på ett sådant sätt som stimulerar både kunskapsutvecklingen samt svenska språket.

Vår undersökning riktar in sig på hur skolan utför en stimulerande och instruktiv integrering för nyanlända elever i skolan. Främst kommer detta att ske inom svenskämnet. Med hjälp av kvalitativa intervjuer med ordinarie lärare ska vi studera hur olika skolor väljer att organisera samt arbeta med integrering av nyanlända elever.

[2] Anna Stenström, Verksamhetschef grundskoleförvaltning Borås, telefonsamtal den 17 november 2020.

3. TEORETISK FÖRANKRING

Vi förankrar vårt arbete i ett teoretisk perspektiv, nämligen hermeneutik. Brinkkjaer & Høyen (2013) belyser att hermeneutiken har som syfte att tolka, förklara och översätta, vilket är viktigt för att komma fram till slutsatser i arbetet. Vår intention är att kunna analysera informationen och generera tillförlitliga slutsatser. Arbetet baseras på forskning som utgörs av kvalitativ datainsamling.

3.1 Hermeneutik

Hermeneutiken innebär att tolka, begripa och förmedla. Begreppet är från det grekiska gud namnet Hermes. I den grekiska mytologin var Hermes en budbärare mellan gudar och människor. Hermes tolkade budskapen från gudarna så att människorna skulle ha en förståelse för de gudomliga tecknen (Fejes & Thornberg, 2016). Hermeneutiskt perspektiv har sin utgångspunkt i sökning av förståelse för det fenomen som undersöks. Att tolka enligt hermeneutiskt perspektiv innebär en process där förståelse för ett fenomen eftersträvas. Fenomenet kan ses som ett ofullbordat pussel, där forskaren med stöd av sin egna förståelse får sätta samman pusslet (Brinkkjaer och Höjen 2013).

Under förståelseprocessen kan forskaren få förståelse, lära sig om nya fenomen och hitta eventuella mönster. Det som tidigare har varit okänt kan bidra med förståelse för framtida och nya samband. Vid användandet av hermeneutiken bör forskaren växla mellan del och helhet i den hermeneutiska cirkeln. Hermeneutisk tolkningsprocess är en cirkel där forskaren tillskansas ny kunskap i möte med nya upplevelser och erfarenheter. Cirkeln förändras ju mer ett fenomen bearbetas, omtolkas och rekonstitueras (Brinkkjaer och Höjen 2013).
Nedan följer förtydligande av den hermeneutiska cirkeln med hjälp av en bild. Bilden har som syfte att visualisera hur delen skapar förståelse för helheten som sedan fortsätter i en cirkel.

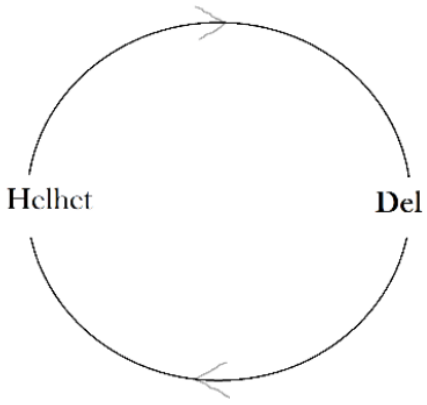

Hermeneutisk cirkel
utifrån modell i Brinkkjaer och Höjen (2013, s.75)

Brinkkjaer & Høyen (2013) nämner att man genom användning av hermeneutik kan ta hänsyn till många olika aspekter. Hermeneutiken intresserar sig för allt som har en mening, det vill säga allt som är meningsfullt. Brinkkjaer och Höjen (2013) och Jörgen Frostlund[3] , universitetslektor på Högskolan i Borås menar att hermeneutiken "handlar om att förstå subjektiv mening och används särskilt på områden där det är viktigt att kunna förstå människors erfarenheter, upplevelser och perspektiv på världen".

I vårt arbete är detta betydelsefullt, då det är kvalitativa studier som utförts med fyra olika lärare. Vi undersöker hur lärarna upplever olika sidor av skolintegration, sedan ska vi analysera och tolka intervjusvaren. Gilje och Grimen (2003) framhäver aspekten att väsentliga fenomen är förståeliga i relevanta sammanhang samt i den kontext de förekommer. En bestämd mening och redskap ges för fenomenet i sammanhanget som det tillhör. Arbetet grundar sig på olika artiklar, studier, litteratur och avhandlingar, för att betona vikten av att kunna dra slutsatser utifrån hermeneutisk teori.

Den filosofiska hermeneutiken speglar förståelseprocessen av det nya samt hur de tidigare kunskaperna, förmågorna och erfarenheterna konfronterar det nya. Den filosofiska hermeneutiken säger att man föds in i en kultur som redan existerar. Kulturen som man föds i är normsättande, den fungerar som en tradition för oss. Under uppväxten etablerar vi oss till kulturen och traditionen där vi bildar förståelse för vår omgivning. Likaså menar den filosofiska hermeneutiken att traditionen är mycket essentiellt och betydelsefullt i bemärkelsen att den bidrar med en utgångspunkt som ger oss möjligheten att orientera oss utefter (Brinkkjaer och Höjen 2013).

Stensmo (2002) skriver i *Vetenskapsteori och metod för lärare* att hermeneutiken var en metod från början att tolka Bibeln med, man letade efter Guds budskap i bibelskrifter. Under senare år användes metoden inom litteraturvetenskapen där man fick klargöra författarnas budskap. Stensmo (2002) menar att hermeneutiken används numera för tolkning av samtliga texter.

3.2 Tidigare forskning

Nedan följer ett kapitel vars innehåll består av viktiga aspekter och områden som har en betydande roll i detta examensarbete. De aspekter som berörs är integration, förberedelseklass, ordinarie klass, interkulturell undervisning, riktlinjer, arbetssätt, nyanlända samt lärares syn på integration. För att kunna sammanfatta och analysera de olika litteraturen och artiklarna har vi valt att läsa oss av deras abstrakt. Detta ger en bild över hur forskarna tolkar sin studie. Enligt hermeneutisk tolkningsprocess tillskansas ny kunskap i möte med nya fenomen (Brinkkjaer och Höjen 2013). Den hermeneutiska cirkeln är en relevant tankesätt i detta scenario. Abstrakten är delen av hela studien som är gjord. Genom läsning av abstrakt får vi en viss förståelse för den fullständiga forskningen. Det fortsätter sedan på samma vis där vi tolkar och bearbetar alla dessa studier för att få en förståelse för helheten.

[3] Jörgen Frostlund, Universitetslektor på Högskolan i Borås, Föreläsning 29 oktober 2020.

I studien *Educational Responses to Newly Arrived Students in Sweden av* Nilsson och Bunar (2015) nämns det att tidigare hade myndigheterna tydliga instruktioner på hur de nyanlända borde integreras. Nu på senare år har det istället enbart kommit rekommendationer på tillvägagångssätt för hur de nyanlända kan integreras till samhället och skolan. Dessa rekommendationer har många organisationer valt att inte ta del av. Ansvaret har istället lämnats över till skolorna, de bör själva framta fungerande arbetssätt för integrering av nyanlända elever, vilket har visat sig inte fungera i praktiken. Skolinspektionen (2017) har utfört en granskning som visar att många kommuner och skolor framvisat brister i att erbjuda funktionell och lämplig skolgång för sina nyanlända elever. De olika berörda instanserna i landet bör ha ett bra samarbete för att integreringen av nyanlända elever ska fungera och vara lyckad.

I Lena Fridlunds doktorsavhandling *Interkulturell undervisning – ett pedagogiskt dilemma* (2011) undersöker författaren synpunkter på undervisningen i svenska som andraspråk och undervisning av elever med utländsk bakgrund. Denna undersökning har gjorts med hjälp av observationer, intervjuer och analyser av styrdokument. Fridlund (2011) skriver i sin avhandling om vilka skillnader och likheter som finns mellan förberedelseklass och ordinarie klass. Skribenten betonar vikten av att elever lär sig på olika sätt. I en ordinarie klass kan man inte alltid anpassa sig till elevens behov, vilket kan göra det svårt för de nyanlända eleverna. Förberedelseklassen anses vara en god start för nyanlända elever i skolan, men författaren förklarar också att förberedelseklassen kan ses som en exkluderande miljö för nyanlända elever med tanke på att eleverna upplever att de inte lär sig det "riktiga" språket som de resterande eleverna lär sig i skolan. Anledningen till att skolorna erbjuder dessa två organisationsmodeller beror enligt lärarna på att eleverna olika bakgrund, kunskapsnivåer och behov av stöd. Fridlund (2011) nämner att lärares förväntningar och förtroende kan vara avgörande för huruvida den nyanlända eleven lyckas eller misslyckas.

Welcome to Sweden är en studie skriven av Axelsson och Nilsson (2013). Monica Axelsson är en professor i tvåspråkighet och Jenny Nilsson är doktorand på Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen. De har tillsammans studerat hur nyanlända upplever tiden från att gå från förberedelseklass till ordinarie klass, detta är ett område som författarna påpekar är väldigt lite forskning om. I studien har skribenterna intervjuat nyanlända elever i olika årskurser där de har observerat och intervjuat lärare i de skolorna som berörs. I studien uppmärksammas det att elever och lärare hade varierande åsikter om förberedelseklass och ordinarie klass. De menar att nyanlända elever har olika upplevelser eftersom de får olika intryck i mötet med en ny skola i ett nytt land. Individuella faktorer som frustration, ångest och dålig självkänsla kan påverkar hur de nyanlända eleverna tar sig an undervisningen. Detta kan i sin tur påverka hur bra målspråket utvecklas. Skribenterna har således kommit fram till att elever med ett annat språk upplever att lektionerna i ordinarie klasser inte är utformade efter deras behov, sålunda görs detta i en förberedelseklass.

Terhart och Von Dewitz har i sin studie *Newly arrived migrant students in German schools* (2018) forskat kring integrering av nyanlända elever i Tyskland, där antalet nyanlända elever har stigit oerhört mycket. I studien anges att utbildningsmyndigheterna såväl som politiker behöver agera för att det ska fungera att undervisa och integrera nyanlända elever i skolan. Författarna har valt att utgå från det teoretiska ramverket social tillhörighet, inkludering och exkludering, och vilken effekt det har i elevernas inlärningsprocess. I skribenternas resultat nämns det att de ser mönster i lärarnas tillvägagångssätt, samt att dessa lärare ibland kan vara exkluderande för vissa elever. Det framkommer också att det är viktigt att ta hänsyn till inkludering och exkludering då det kan ha stor påverkan på elevernas inlärningsprocess.

Boken *Nyanlända och lärande* (2010) är skriven av docent Nihad Bunar, som i sin forskning har sammanställt information på internationell nivå. I arbetet har han också använt sig av egna reflektioner och slutsatser. Översikten är referentgranskad, vilket visar att underlaget har sin grund i forskningen. I översikten diskuterar Bunar (2010) om olika perspektiv när de gäller nyanländas skolgång. Första perspektivet handlar om från ämnet svenska som andraspråk till integration av nyanlända elever, många infallsvinklar uppmärksammas såsom lärarroller, diskriminering och integrering. Andra perspektivet handlar om det institutionella, i boken belyser Bunar (2010) att den svenska forskningen är otydlig när det kommer till att undersöka mottagnings processens betydelse. Det tredje perspektivet handlar om att man bör använda elevernas modersmål i det dagliga skolarbetet. I arbetet har fokus riktats mot nyanlända elever i Sverige, vilket är av intresse för vår studie.

Utöver ovanstående aspekter betonar Eklund (2003) vikten av ett interkulturellt lärande för att främja de nyanländas kunskapsutveckling och integreringsprocess. Interkulturella perspektivet nämns i de olika styrdokumenten, den obligatoriska grundskolan har möjligheten att erbjuda eleverna en mötesplats där förståelse för olika kulturer och värderingar kan bildas. Gruber, Högberg och Nyström (2020) nämner att lärares arbetssätt och syn påverkas beroende av vilka elever som läraren undervisar. Lärarna har som mål att deras elever lyckas med sin skolgång och lär sig det svenska språket. Lärarna nämnde att de är ofta sympatiska och emotionella gentemot sina nyanlända elever. De nyanlända eleverna befinner sig i en svår situation där de är utsatta för hot och våld, det blir svårt för läraren att bortse detta och beordra eleverna att sätta sig ner och bete sig som ’’bra elever’’.

Biasutti, Concina och Frate (2019) hävdar istället att även eleverna bör vara samarbetsvilliga för en lyckad integrering, språkutveckling och skolgång. Eleverna måste anpassa sig och acceptera kulturella skillnader. Dessutom ska lärare använda sig av metoder med syfte att integrera lekar i undervisningen för att skapa nyfikenhet. De nämner också att skolans utmaning de senaste åren är relaterad till lärarnas förmåga att fokusera på didaktik. För att göra lärandet meningsfullt kan det vara till fördel att relatera det didaktiska och utgå från elevernas kunskaper.

4. METOD

I föreliggande avsnitt kommer den kvalitativa metoden att presenteras som ansats i denna studie. Det kommer tydligt att redogöras för hur vi har gått tillväga under våra intervjuer med de olika lärarna. Även de etiska kraven som ligger till grund för denna studie kommer att belysas.

I arbetet har hermeneutisk tolkningsmetod använts för att kunna komma fram till olika tolkningar och förståelse för hur tidigare kunskaper och erfarenheter konfronterar det nya informationen (Brinkkjaer och Höjen 2013).

4.1 Utgångspunkter vid val av metod

Widerberg (2002) nämner att varje människa är unik, hon anser även att man bör överväga användandet av intervjuer och observationer som metod för datainsamling. Valet av metod baseras på avsikten med examensarbetet, vilket i detta fall är att undersöka och forska kring hur skolor men i första hand verksamma lärare uppfattar integrationsmodeller och arbetar med nyanlända elever i skolan. Widerberg (2002) menar att om syftet är att tillskansa sig förståelse och kunskap om ett ämne som en person besitter, bör man välja intervjuformen. Avsikten var att få fram information och kunskap om hur det ser ut ute i verksamheten gällande arbetet med nyanlända elever. För oss var det viktigt att intervjua delaktig personal som aktivt jobbar med eleverna ifråga. Yin (2013) nämner att en strukturerad intervju består av interaktion mellan intervjuaren och deltagaren. En strukturerad intervju kännetecknas av detaljerat manus för interaktionen. Intervjun som vi utförde var strukturerad, anpassad och bestod av tre specifika frågor till de berörda deltagarna. Intervjufrågorna var utformade efter arbetets frågeställningar.

4.2 Den kvalitativa datainsamlingen

Kvalitativa intervjuer utmärks genom raka och enkla frågor som ger omfattande, givande och innehållsrika svar (Trost 2010). Författaren menar att det innebär att efter intervjuerna besitter man en rik mängd av material vars innehåll är intresseväckande. Materialen och intervjuerna innehåller åsikter och nya kunskaper om olika fenomen. Vi hade som mål att utföra en kvalitativ studie, då intresset för djupet var större än bredden. Det vill säga utgå från lärarnas subjektiva syn i arbetet med integration av nyanlända elever. För att få lärarnas subjektiva syn och erfarenheter valde vi att enbart ha tre intervjufrågor. Att enbart ha tre intervju frågor ansåg vi gynna oss då lärarna kunde uttrycka sina åsikter, information och erfarenheter på ett friare sätt. Vid fler frågor skulle respondenternas svar begränsas och påverkas av frågorna (Trost 2010).

Efter att ha utfört alla inplanerade intervjuer, transkriberade vi dessa. Det är viktigt att transkribering av olika samtal och intervju sker på ett detaljerat sätt, för att det ska gynna arbetet (Denscombes 2016). Vi bestämde vid intervjutillfällena att en av oss skulle anteckna medan den andra intog rollen som intervjuare. Av de deltagande lärarna som skulle intervjuas

var det enbart en av fyra som var villig att delta vid eventuell inspelad intervju. Således har vi valt detta arbetssätt då det var det rimligaste sättet för oss.Vi har sett till att förhålla oss och ta hänsyn till GDPR lagarna och inte publicerat eller utge namn på skolorna och lärarna som deltagit i studien.

Informationen har bearbetats och studerats flertal gånger. Varje gång har vi funnit ny information som vi ansett vara relevant och av intresse för arbetet. I vår analys av intervjuerna har vi försökt få förståelse, lära oss av lärarnas utsagor samt se ifall eventuella mönster framkommer (Brinkkjaer och Höjen 2013). Enligt Hermeneutiken kan det som har varit okänt plötsligt skapa förståelse för framtida och nya samband. Det har också varit av intresse att analysera sådant som är olika mellan skolorna och lärarna. För oss var det av vikt att se ifall intervjuerna och informationen vi fick av den kvalitativa datainsamlingen kunde besvara arbetets frågeställningar.

4.3 Urval

Arbetets urval skall spegla de avgränsningar som gjorts för att motsvara studiens syfte samt belysa det som avsetts att undersökas. Undersökningsgruppen ska innehålla representanter från gruppen utan kravet att behöva motsvara en specifikt statistiskt godtagbar andel. I enlighet med kvalitativ undersökningsmetod ska olika individer inom avgränsningarna selekteras slumpmässigt. Trost (2010) beskriver strategiskt urval samt hur detta genomförs med på förhand angivna egenskaper vid urvalet för att nå personerna avsedda för intervjun.

För att få en bredare bild och djupare förståelse gjordes intervjuer vid olika skolor i Sverige. Specifikt rör det sig om skolor i Göteborg, Stockholm, Malmö och Borås som avsikten är att genomföra intervjuer på. Valet av undersökningsplatser har sin grund i att det förekommer olika system och tillvägagångssätt beroende på var i Sverige man befinner sig.

4.4 Presentation av intervjuade lärare

Intervjufrågorna som ställdes var riktade till lärarna, och har centrerats kring deras upplevelse av och syn på integrering av nyanlända elever. För att få mer djupgående information valde vi att utföra intervjuer på fyra olika skolor i Sverige. Dessa intervjuer utfördes i olika städer i Sverige via videotelefoni i kommunikationsprogrammet Zoom.

i) *Lärare 1 i Göteborg.*
Informant nummer 1 är klasslärare för årskurs 1 i en ordinarie klass som jobbar ensam i sin klass. Läraren har många års erfarenheter när det gäller att arbeta med elever som har svenska som andraspråk och de har olika språkcentrum som det ofta arbetar med. Hen har under sina år som lärare fått in nyanlända elever som slussas direkt in i ordinarie klassen som hen tycker varit en utmaning till en början men också en fördel.

ii) *Lärare 2 i Stockholm*
Informant nummer 2 är en lärare i klass två som har flera elever i sin klass som har svenska som andraspråk. Hen har jobbat som lärare i fyra år och har inte mycket i bagaget när det gäller arbete med nyanlända elever. Lärare 2 har en resurs i klassen som får den stöd hen behöver då denna lärare inte har några tidigare erfarenheter eller fortbildningar när det gäller nyanlända elever.

iii) *Lärare 3 i Malmö*
Informant nummer 3 är klasslärare för årskurs tre och har många års erfarenheter när det gäller arbete med nyanlända elever samt svenska som andraspråkselever. I hens skola har de introduktionsklasser som även kallas för förberedelseklasser.

iv) *Lärare 4 i Borås*
Informant nummer 4 är klasslärare för 4-6, den arbetsplats hen jobbar på är en mångkulturell skola som har förberedelseklasser på skolan. Hen är en lärare för en ordinarie klass där hen får ta emot nyanlända elever vissa dagar i vissa ämnen. Det skapas en förvirring hos lärare 4 då hen tycker att det blir rörigt och tidskrävande att anpassa undervisningen under vissa veckodagar på skolan.

4.5 Genomförande

Målet har varit att intervjua lärare på olika håll i landet, och vi landade till slut i Göteborg, Stockholm, Malmö och Borås. Vi visste på förhand att avstånden skulle utgöra en svårighet. Samhällsförändringarna efter Coronaviruset visade sig vara till vår fördel, då vi bestämde oss för att utföra intervjuerna via kommunikationsprogrammet Zoom, istället för att åka långt med olika färdmedel. På så sätt tog vi även hänsyn till miljön. För att kunna utföra intervjuerna förbereddes ett informationsbrev där vi tydligt beskriver målet med intervjun. I informationsbrevet framhäver vi också att skolans och lärares uppgifter kommer behandlas anonymt.

Genom en strukturerad intervju med anpassade frågor har vi kunnat få givande information för att kunna besvara frågeställningarna i detta examensarbete. Frågeställningarna besvaras inte enbart utifrån den kvalitativa datan, utan också utifrån relevanta studier, litteratur, styrdokument och andra informationskällor. Främst har databasen PRIMO använts för litteratursökning. Databasen ERIC har också utnyttjats i arbetet, med intentionen att bekräfta de olika informations källornas tillförlitlighet samt referentgranskning.

5. CENTRALA BEGREPP

5.1 Nyanlända

Nyanlända elever nämns i många sammanhang, men vilka är dessa? Enligt Bunar (2001) rör det sig om sammanlagt tre olika faktorer för att en elev ska betraktas som nyanländ. Dessa olika faktorer kan sammanfattas som:

1. En elev som anländer nära, under eller efter skolstarten i grundskolan och gymnasiet.
2. En elev som har annat modersmål än svenska.
3. En elev som har flytt som ensamkommande eller med sin familj, oavsett invandringsskäl.

Sverige är ett av de länder som har statistiskt sett största antal utlandsfödda medborgare. Antalet utlandsfödda i befolkningen är ungefär ca 19,6% (SCB). 2015 var det år då Sverige hade högst antal asylsökande genom tiderna. Detta ledde till att 2016 var rekordåret för invandringen till Sverige. Enligt statistiken invandrade 115 805 personer till Sverige under 2019, av detta bestod 21 958 av asylsökanden medan resten av personer är folk som har varit bosatta i Sverige tidigare och har nu återvänt (SCB, 2020). Nedan följer en tabell som visar antalet utlandsfödda som har invandrat till Sverige sedan året 2002 följt av en beskrivning och information om källan för statistiken.

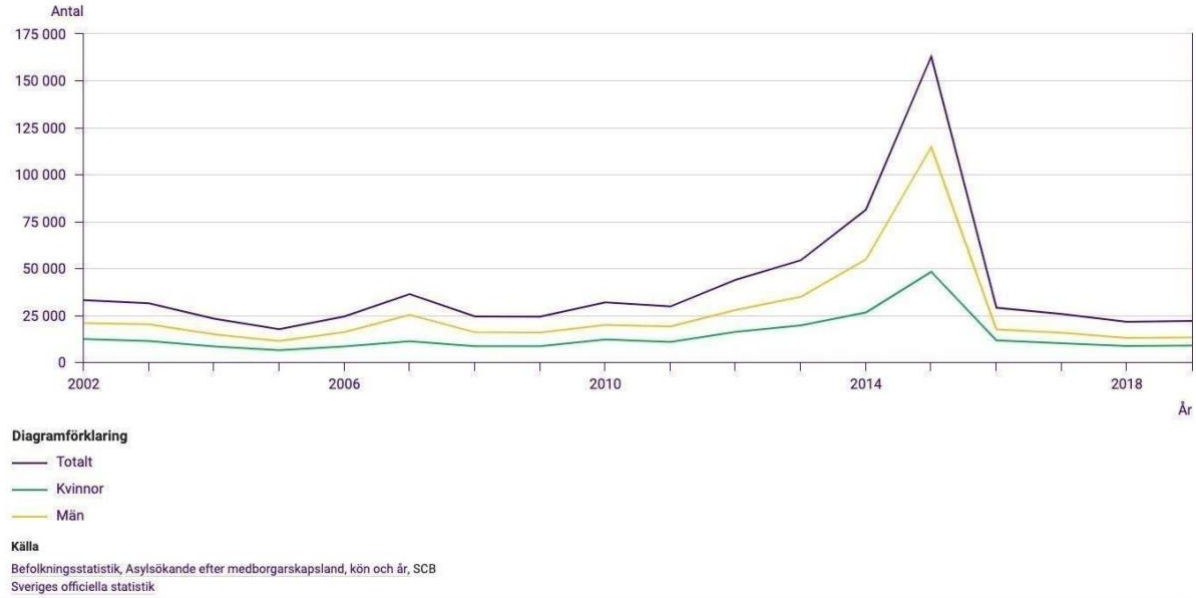

Källa: Befolkningsstatistik, asylsökande efter medborgarskapsland och år, SCB Sverige officiella statistik

5.2 Integrering

Nyanlända elever anses vara integrerade när de har tillskansat sig tillräckligt med kunskap för att kunna delta i ordinarie undervisning, och därmed passar in i gruppen (Terhart & von Dewitz 2018). Genom att eleverna känner sig delaktiga i både undervisning och andra aktiviteter kan integrering etableras. Bunar (2001) nämner att skolan åtminstone bör bidra

med att alla barn och ungdomar får möjlighet att träffa varandra oavsett klass, kön och etnicitet.

Integrering är ett begrepp som forskare använder på olika sätt. Gruber, Högberg och Nyström (2020) nämner att integrering inte handlar enbart om ordinarie klass och våra ämnen i skolan. Begreppet integrering innebär även att eleverna måste lära sig om kulturen, levnadssätt, regler, beteende och annat som de inte är medvetna om.

5.3 Organisationsmodell

Ofta skiljer man mellan två typer av organisationsmodell i vårt sammanhang. Dels förberedelseklass vilket innebär att nyanlända elever erbjuds möjligheten att få grundläggande språkliga kunskaper (Eklund 2003). Stödet som ges består av mindre klasser som innefattar nyanlända elever vilket i sin tur leder till att eleverna förbereds inför den ordinarie klassen (Eklund 2003). Fridlund (2011) nämner att nyanlända bör ställas inför en mjuk skolstart genom att ingå i en mindre skara av elever. Det blir då lättare för läraren att ta hänsyn till varje enskild elevs behov.

Dels ordinarie klass vilket innebär att elever slussas direkt in i den ordinära undervisningen i skolan, vilket betyder att den nyanlända eleven inte får någon introduktion till det svenska språket (Nilsson & Bunar 2015). Författarna nämner även att eleven medverkar direkt i en ordinarie klass där läraren utgår från en organisationsmodell, vars syfte är att ge eleven möjlighet att lära sig det svenska språket mer effektivt genom klasskamraternas stöd (Nilsson & Bunar 2015).

5.4 Interkulturellt perspektiv

Ordet interkulturalitet består av två ord varav det ena är “inter” och den andra ”kultur”. Ordet ”inter” innebär en mellanmänsklig interaktion, medan ordet *“*kultur” är beskrivningen av en struktur i olika länder där invånarna agerar på samma vis (Lahdenperä 2004). Skribenten använder sig av begreppet interkulturell pedagogik. Vidare beskriver författaren begreppet “interkulturell” som ett påvisande av en process, en gränsöverskridande, interaktion och ömsesidighet.

I det interkulturella perspektivet läggs stor vikt vid att hitta arbetssätt mellan olika kulturer och traditioner. Fördelen med det interkulturella perspektivet är att flerspråkighet ses som något värdefullt. En annan viktig aspekt som diskuteras är att modersmålsläraren och SVA läraren bör ges utrymme i undervisningen. Hägerström (2002) beskriver också det interkulturella perspektivet som föränderligt över tid. Det förändras genom att det har ett syfte att skapa och utveckla mötet mellan olika kulturer i sociala sammanhang, främst för att bidra till en framgångsrik integrering för nyanlända elever.

5.5 Validitet och reliabilitet

Vid forskningsbaserade arbeten är det viktigt att ha hög validitet. Ordet validitet syftar på giltighet av vald metod för att besvara frågeställningar. Validitet avser analysverktygets förmåga att mäta något som är ämnat att mätas och besvaras (Eriksson Barajas et al. 2013). Validitet avser också tillförlitligheten hos resultatet av en undersökning. Eriksson Barajas et al. (2013, s. 101) nämner att ”För att kunna generalisera resultat från ett stickprov måste stickprovet vara representativt för populationen”.

Ordet reliabilitet innebär att få samma resultat vid upprepad undersökning (Eriksson Barajas et al. 2013). Det är viktigt att kunskapen är framtagen på ett tillförlitligt sätt. Det är även viktigt att inte okontrollerade eller tillfälliga fel stör arbetet. Vid kvalitativ forskning bör reliabiliteten särskilt beaktas, då det inte är möjligt att vid kvalitativ forskning beräkna tillförlitlighet kvantitativt. I arbetet har det bland annat utgåtts mycket utifrån skolverket för att öka reliabiliteten. De olika litteraturen och artiklar som har använts i arbetet har varit referentgranskade, vilket också bidrar till högre validitet och reliabilitet. Om man skulle undersöka specifikt samma ämne skulle det ge snarlikt resultat.

5.6 Forskningsetiska principer

Under arbetets gång har vi alltid anammat de forskningsetiska principerna enligt Vetenskapsrådet (2002). Det har varit viktigt för oss att förhålla oss till alla ställda krav på forskaren under genomförandet av arbetet. Dessa riktlinjer utgörs av etikkommitténs undersökning av olika forskningsprojekt. Kraven som ställs inriktas på forskarens integritet samt på utförda projekts kvalitet. I vårt arbete har hänsyn tagits till de fyra huvudkraven som ställs av Vetenskapsrådet:

1. **Samtyckeskravet**

Kravet betyder att forskare har som uppgift att försäkra sig om deltagarnas godkännande för att kunna delta i studien. Detta krav innebär också att erhålla ett samtycke från vårdnadshavare till de elever som är under 15 år. Det senare kravet gäller inte denna studie då vi inte kommer att inkludera eleverna i detta fall. Vi har tagit hänsyn till samtyckeskravet då vi i början på detta arbete skickade ut samtyckesblanketter som godkänts av rektorer och lärare.

2. **Informationskravet**

Forskare har som plikt att upplysa de deltagande om arbetets syfte. Under informationskravet ingår också plikten att meddela deltagarna deras roll i projektet. Frivilligheten samt möjligheten till att avbryta när deltagarna vill är också viktigt information som deltagarna bör informeras om. Detta är något vi har följt till punkt och pricka.

3. Konfidentialitetskravet

Detta krav innebär att deltagare som är med i en undersökning ska erbjudas konfidentialitet i hög uträckning. De ska också vara försäkrade om att deras personuppgifter inte sprids runt utan att det förvaras på ett ställe som är säkert. Det är viktigt att deltagarnas integritet bevaras anonymt för utomstående personer. Denna plikt avser speciell information som anses vara känsliga av etiska grunder. Detta krav har uppfyllts av oss genom att inta ett förhållningssätt där vi värnar om deltagarnas integritet. I arbetet har deltagarna anonymiserats genom att de benämns som lärare 1 och lärare 2 etc.

4. Nyttjandekravet

Slutligen förhåller vi oss även till nyttjandekravet, vilket är huvudkravet. Nyttjandekravet innebär att samlad information om deltagarna endast får användas i forskningssyfte. Således underrättade vi deltagarna om att samlad information enbart kommer att utnyttjas till uppsatssyfte.

6. RESULTAT

I detta avsnitt redogörs för resultatet av vår studie. Avsnittet består av analys av intervjuresultat och resultatdiskussion. Informationen är bearbetad utifrån hermeneutiken där vi har sett forskningen som en ofullbordad pussel. Vi har med stöd av respondenternas utsagor och med egna förståelsen kommit fram till tolkningar. De medverkande lärarna identifieras enbart genom nummer och namn på stad.

Frågorna som ställdes till lärarna för att undersöka deras syn och uppfattningar var följande:

1. *Hur tycker du att man borde arbeta i skolan med nyanlända elever?*
2. *Har ni tydliga riktlinjer eller arbetssätt för arbete med nyanlända elever?*
3. *Känner du att du har tillräckligt med information om hur man bör undervisa nyanlända elever?*

6.1 Hur bör lärare arbeta för att integrera de nyanlända eleverna?

I Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (2019) betonas det att "Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper". I läroplanen betonas det tydligt att undervisningen bör anpassas till varje elevs behov och förutsättningar.

Lärare 1 förklarar att det är viktigt att man ser och visar respekt för de nyanlända elevernas värderingar och att hen skulle vilja se mer av förberedelseklasser. Lärare 2 menar dock att det borde vara obligatoriskt för alla skolor att ha förberedelseklasser. Personalen måste ha bättre kunskap om varför eleven har kommit till Sverige framhäver lärare 4. Det är viktigt att ta hänsyn till den nyanlända elevens kultur, skola och språk. Lärare 3 vill istället ha mer resurser i form av material. Hen förklarar också att det finns bra material men det hade kunnat bli bättre utbildningsmaterial riktad till de eleverna som börjar i en förberedelseklass.

> *"Jag anser att förberedelseklasser är bra då dessa lärare som jobbar som svenska som andraspråkslärare har ofta bättre koll, kunskap och erfarenheter av hur man på bästa sätt kan undervisa nyanlända elever" (Lärare 1).*

Att se varje elev och elevens enskilda behov är något som även lärare 2 tycker är viktigt. Om läraren inte ser sina elevers behov finns risken istället att eleverna glöms bort och inte får relevant undervisning. Lärare 4 förespråkar också en kartläggning där elevens styrkor och svagheter lyfts upp så att utbildningsmaterial och nivå kan anpassas till elevens behov. Lärare 3 är dock nöjd med hanteringen av de nyanlända elevernas undervisning där skolan successivt förbereder eleverna för undervisning i ordinarie klass. Eleverna undervisas utefter deras behov och kunskaper i en förberedelseklass till en början.

En annan aspekt som lärare 1 belyser är en uppfattning att förberedelseklassen kan ge eleverna en känsla av exkludering. Det är något som de andra intervjuade lärarna inte ansåg vara ett bekymmer. Det är istället viktigt att eleverna inkluderas och får anpassad undervisning utifrån deras individuella nivå och kunskaper i en förberedelseklass. Lärare 1 förklarar istället att i en ordinarie klass kan det vara svårt för nyanlända elever då lärarna inte har samma kunskaper som en SVA-lärare besitter.

Hur integrationen av nyanlända bör ske är en komplex fråga. Lärarna har sina egna åsikter om hur och vad som bör förbättras. Förberedelseklassen är däremot en organisationsmodell som lärarna är positiva till. Genom respondenternas utsagor går det även att tolka behovet av stöd för varje elev utifrån behov och kunskaper. Att SVA-lärares kunskaper är nödvändiga vid arbete med nyanlända elever är också något lärarna påpekar. SVA-läraren har bättre och relevanta kunskaper för att utbilda nyanlända elever.

6.2 Finns det några specifika riktlinjer och arbetssätt?

I allmänhet ser man att lärarna tycker samma när det gäller tydliga riktlinjer eller arbetssätt. Vissa lärare såsom lärare 3 och 4 har någon form av riktlinjer på skolan. Lärare 1 har exempelvis varit på vissa utbildningar och fortbildningar, samt att hen får "förslag" på olika arbetssätt men inga tydliga riktlinjer. Lärare 3 förklarar att hen har bra kontakt med modersmålsläraren som brukar vara till hjälp. Vidare förklarar lärare 3 att hen tar råd från skolverket samt att hens undervisning är anpassad efter specialpedagogens förslag.

> "*Nej, här har vi inte heller någon form av direkta riktlinjer när det gäller hur arbetssättet för nyanlända ska se ut. Eleverna slussas direkt in i en ordinarie klass och här står man som lärare och får anpassa undervisning/material efter dessa elever" (Lärare 2)*

Lärare 2 menar att det är svårt för läraren att anpassa sin undervisning utefter en elev som direkt slussas in i en klass. Lärare 4 förklarar att hen ger specialuppgifter till nyanlända elever som består av bilder för att träna ordförrådet. Lärare 2 förklarar också att hen får komma på egna lösningar genom att placera in den nyanlända eleven med andra elever i en grupp som har samma modersmål som den nyanlända eleven har. Vidare påpekar lärare 2 om konkreta riktlinjer och arbetssätt inte ges gällande arbetet med nyanlända elever kan det leda till bristande undervisning. Om läraren inte besitter rätt kunskaper kan bli problematiskt för eleven.

I respondenternas utsagor när det gäller riktlinjer och arbetssätt var svaren varierande. Några av dem förklarade att de hade någon form av fortbildning i skolan när det gäller stöttning till lärarnas arbete. Vissa lärare fick använda sig av alternativa metoder för att tillmötesgå sitt arbete. Respondenterna har också fått en känsla av bristande kunskap när det gäller arbete med nyanlända elever.

6.3 Information och stöd till undervisningen

> *"Det är mycket tryggt tycker jag på den här skolan, vi har bra stöd från ledningen eller som ni kallar det på organisationsnivå." (Lärare 1)*

Lärare 1 och lärare 3 nämner att det känns tryggt, de erbjuds information och stöd från den skolan de jobbar på. På skolorna erbjuds de med jämna mellanrum olika metoder och arbetssätt från ledningen. Skolorna erbjuder sina lärare samarbete med språkcentrum och andra aktörer i branschen. Lärare 2 och lärare 4 har inte erbjudits samma möjligheter och uppdatering gällande metoder och arbetssätt i arbetet med nyanlända elever i skolan.

> *"Jag ser inga direkta riktlinjer när det gäller information om hur arbetet ska genomföras gentemot nyanlända elever" (Lärare 2)*

Lärare 2 uttrycker tydligt avsaknaden av riktlinjer och information. Hen fortsätter förklara att eleverna slussas direkt in i ordinarie klasser, vilket försvårar lärarnas arbete. På skolan där hen jobbar är det brist på samarbeten där fortbildningar och utbildningar erbjuds till personalen. Lärare 4 försöker istället hålla sig uppdaterad på egen hand samt genom sina kollegors kunskaper och erfarenheter.

Lärare 3 framhäver att som lärare har man oftast sina egna vägar som man tycker fungerar bra. Det är metoder och tillvägagångssätt som har visat sig vara bra fungerande. Möjligheten till fördjupning och ytterligare kunskap om arbetet med nyanlända elever är något lärare 4 ser positivt på. Hen anser inte ha fått tillräckligt med stöd eller kunskap gällande arbetet med nyanlända elever.

Det syns en tydlig skillnad på skolorna respondenterna arbetar för, lärare 1 och lärare 3 har mycket stöd i form av samarbeten och utbildningar. medan de resterande lärarna inte blir erbjudna samma möjligheter och stöd.

6.4 Sammanfattning av intervjuresultat

Sammanfattningsvis visar resultatet att alla lärare anser att de är viktigt att visa hänsyn till elevernas värderingar, behov och kunskaper. Det är även viktigt att eleverna kartläggs för att synliggöra elevernas styrkor och kunskaper. På så vis är det möjligt att erbjuda eleverna rätt anpassad undervisning. Vidare uppmärksammas en känsla av exkludering vid val av tillvägagångssätt i arbetet med nyanlända elever. Det är något som anses ha varit problematiskt, numera anser lärarna inte detta vara ett bekymmer. Samtliga fyra respondenter är positiva till förberedelseklass som organisationsmodell. I en förberedelseklass får eleverna en anpassad undervisning utifrån deras nivå och kunskaper av en utbildad SVA-lärare.

Gällande riktlinjer och arbetssätt är respondenternas svar olika, två av dem har utbildning och fortbildning i skolan som stöttning till lärarnas arbete. De andra två saknar utbildning och fortbildning när det gäller arbete med nyanlända elever. De lärarna som inte har stöd i olika former menar att de får använda sig av sin kreativitet för att komma på egna lösningar och förslag i arbetet. Det leder till en känsla av brist på kunskap hos respondenterna gällande arbete med nyanlända elever. Det leder även till att vissa lärare inte känner sig trygga, det finns helt enkelt inget stöd från ledningen eller organisationen.

7. RESULTATDISKUSSION

Genom att utföra kvalitativ undersökning har vi haft som mål att undersöka fyra lärare i olika städers syn och uppfattningar gällande vilken organisationsmodell som har varit mest gynnsam för nyanlända elevers integrering och språkutveckling. I denna studie undersöks även ifall lärarna har stöd eller tydliga arbetssätt och riktlinjer för hur man bör arbeta med nyanlända elever. I arbetet har vi studerat vetenskapliga artiklar, avhandlingar, böcker och annan relevant litteratur för att besvara arbetets frågeställningar.

1. *Hur ser lärarna på arbetet med integrering av nyanlända elever i skolan?*
2. *Vilka riktlinjer och arbetssätt erbjuds lärarna i arbetet med nyanlända elever?*
3. *Vilken organisationsmodell är mest gynnsam i arbetet med nyanlända elever?*

Undersökningen har visat att i princip alla lärare som har intervjuats anser att förberedelseklassen är det mest gynnsamma och fördelaktiga valet av organisationsmodell. I intervjuerna var det möjligt att se hur stor skillnad det är mellan skolorna och hur de arbetar på organisationsnivå i de olika städerna. Stenström[4] nämnde att olika kommuner arbetar på olika sätt. Det finns också skillnader på hur skolor arbetar inom samma kommun. Skolorna använder olika metoder och tillvägagångssätt för arbetet med nyanlända elever, vissa skolor har lyckats bättre än andra. Lärarna som intervjuades hade en positiv inställning till förberedelseklasser på skolorna. En uppfattning är att skolor, utbildningsförvaltning och politiken bör uppmärksamma dilemmat (Terhart & Von Dewitz 2018). Det är först då ämnet blir aktuellt, och kan leda till till ytterligare forskning.

Ett bra exempel på detta är lärare 2, som nämner att det borde vara obligatoriskt med förberedelseklasser. Hen fortsätter att beskriva problematiken med att slussa in nyanlända elever i en ordinarie klass. Lärarna saknar ofta relevant kompetens för undervisning av nyanlända elever. Det försvårar deras arbetsuppgifter, då anpassning krävs både för elever med särskilda behov och för nyanlända. Detta leder till att läraren får anpassa sitt undervisningsmaterial och arbetssätt utefter tre grupper av elever på olika nivåer. Fridlund (2011) uttrycker en motsatt åsikt och menar att elever lätt kan känna sig exkluderade genom att hamna i en förberedelseklass, då detta kan leda till en “vi och dom” känsla.

Nilsson och Axelsson (2013) nämner att deras fältstudie visar att det i olika kommuner i Sverige fattades ett strukturerat arbetssätt för de nyanlända elevernas kunskapsutveckling på skolorna. Många lärare uttrycker missnöje över hur oförberedda de varit inför arbetet med nyanlända elever i ordinarie undervisning. Det leder i sin tur till att lärare inte kan följa läroplanens mål, då de kompetenser en SVA-lärare bör besitta fattas hos lärarna i de ordinarie klasserna. Detta har på sista tiden ändrats. Några av lärarna som deltog i vår studie uttryckte sin ambition att utbilda sig och utveckla sina kunskaper i arbetet med nyanlända elever. En del av lärarna har fått ta del av fortbildning, kurser eller språkutvecklande program.

[4] Anna Stenström, Verksamhetschef grundskoleförvaltning Borås, telefonsamtal den 17 november 2020.

I arbetet anser vi hermeneutiken ha varit användbar, det har gett oss en bättre förståelse för lärarnas syn på arbetet med nyanlända elever i skolan. Vi har valt att ställa oss frågan: vad kan vi förstå genom att läsa mellan raderna i lärarnas utsagor? Sökningen efter det egentliga budskapet kan liknas med en malmletare som försöker hitta dyrbara metaller (Kvale och Brinkmann 2009). Genom användning av hermeneutiken känner vi att vi har fått bättre förmåga att tolka och få insyn i det egentliga budskapet av respondenternas utsagor. Vi som skribenter bör gå från det direkta påståendet eller det skrivna till att skapa struktur samt förhållanden som inte är tydligt framträdande i en text.

Det finns också lärare som är nöjda och anser att deras skola arbetar på ett bra sätt för att utvecklas. Ett exempel är Lärare 3. Hen har en tilltro till metoden att först undervisa eleverna i förberedelseklass för att sedan integrera de successivt till ordinarie klassen. Denna åsikt stöds av Terhart och von Dewitz (2018), som benämner metoden som ”partiell” integration, där nyanlända elever får delta i vissa ämnen under vissa dagar. Det är ett sätt som stödjer alla elever att utveckla sina kunskaper samt att de integreras och etableras i gruppen.

Nilsson och Bunar (2015) anser att direktintegrering i form av inslussning till ordinarie klass är det mest fördelaktiga alternativet. De nyanlända eleverna lär sig språket snabbare genom klasskamraternas kunskaper och stöd i en ordinarie klass. Detta är något som (Eklund 2003) ger medhåll till, lärarna bör inte enbart fokusera på de nyanlända eleverna. Läraren bör arbeta med alla elever i klassen för att bidra till en interkulturell miljö som präglas av ömsesidig respekt i gruppen. Interkulturell pedagogik handlar om en process, en interaktion och ömsesidighet mellan olika individer (Lahdenperä 2004).

Att placeras direkt in i en ordinarie klass anser vi vara svårt för den nyanlända eleven, eftersom det kan leda till svårigheter med att uppfatta språket och ämnet på ett lämpligt sätt. Nilsson och Axelsson (2013) menar att nyanlända elever upplever att undervisningen i ordinarie klasser inte är utformade efter deras behov. Eleven påverkas inte enbart negativt utan det kan också vara en utmaning för läraren att bidra med rätt kunskap samt att läraren har brist på tid. Ifall läraren inte har relevant kompetens, kunskap och erfarenhet för att kunna erbjuda den nyanlända eleven rätt undervisning bidrar det istället till en motsatt effekt. Det leder till att kommunikationen mellan läraren och eleven blir bristfällig i det svenska språket. Enligt lärarna som intervjuades är förberedelseklassen den organisationsmodell som är populärast, medan forskarna har delade åsikter. Nilsson och Axelsson (2013); Terhart och Von Dewitz (2018); Fridlund (2011) anser att förberedelseklassen är den mest gynnsamma organisationsmodellen för de nyanlända eleverna, medan Eklund (2003); Nilsson och Bunar (2015) tycker tvärtom.

7.1 Lärarens roll i en interkulturell skola

I Skolverket (2018) står följande: “Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt

för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt". Skolan är en vital del av samhället, där den fungerar som en kulturell mötesplats. Elever ska få möjlighet till att få samtala om sitt ursprung och sin kultur för att kunna känna sig accepterade. I en lärarroll krävs det således att visa ett intresse och engagemang rörande elevernas tidigare bakgrund. Detta bekräftade lärarna under intervjuerna, det är viktigt att visa respekt för elevernas olika värderingar, behov och kunskaper. På så sätt är det möjligt för lärarna att erbjuda eleverna kunskap utifrån deras egna behov.

De intervjuade lärarna betonar även vikten av att eleverna inte skulle dölja sin egen identitet och var de kommer ifrån; de ska kunna vara samma personer som de var när de kom till Sverige. Franzén (2001) menar däremot att denna identitet kan förändras när eleven bott en tid i Sverige. Som lärare är det betydelsefullt att kunna se en samband mellan identitet och kultur, då man vill bli accepterad av det nya samhället man kommit till. Lahdenperä (2004) beskriver begreppen 'interkultulturalitet' som en process som består av respekt, jämlikhet och interaktion. Vidare förklarar författaren att en interkulturell undervisning ska etableras tidigt i skolan, detta för att skapa ett demokratiskt och kritiskt förhållningssätt för att skapa en respektfull och positiv bild av andras kulturer (Lahdenperä 2004).

7.2 Arbetssätt och riktlinjer

Lärarna som har blivit intervjuade hade delade meningar gällande riktlinjer och arbetssätt. Vissa av lärarna nämner att de har riktlinjer och struktur i arbetet med nyanlända eleverna, medan andra lärare inte håller med. Lärare 1 nämner att de har utbildningar och fortbildningar som ska stötta lärarna i deras arbete. Lärare 2 anser att direkta riktlinjer inte finns på skolan gällande arbete med nyanlända elever. Men läraren själv försöker hitta egna förslag på arbetssätt, som ska integrera elever samt utveckla elevernas språkkunskaper. Exempel på ett förslag är att placera den nyanlända eleven nära en annan elev med samma modersmål.

Lärare 3 nämner att på skolan där hen arbetar finns riktlinjer som lärarna följer. Läraren förklarar att på deras skola har man som mål att modersmålslärare, ämneslärare, specialpedagog och klasslärare har ett bra samarbete. På skolan tar lärarna oftast stöd av specialpedagogen som hjälper de nyanlända eleverna med vissa skoluppgifter. Modersmålsläraren är också behjälplig genom studiehandledning.

Lärare 4 anser att kollegorna har ett fungerande arbetssätt, då de utgår från förberedelseklass som organisationsmodell. Eleverna får undervisning i förberedelseklassen x antal timmar. Den undervisning de nyanlända eleverna får beror på vilka behov som finns. Lärare 4 påpekar att det är viktigt att skapa relationer. För att eleverna ska känna sig trygga bör relationer skapas, så att eleverna integreras både i skolan och i sin klass. Det är viktigt att kunna avlägsna sig från det synbara till den egentliga meningen (Brinkkjaer & Høyen 2013). Det innebär att det finns en tanke bakom det lärarna uttrycker. Lärarna vill uttrycka något de har kunskap och erfarenhet av. Lärarnas utsagor framhäver och tydliggör skillnader som finns bland skolor i olika kommuner.

Fridlund (2011, s.42) nämner att skolan ska "utgå från att alla elever alltid skiljer sig från varandra i något avseende och att detta utgör grunden för ett inkluderande arbetssätt" Det är viktigt på organisationsnivå att erbjuda eleverna möjlighet till individuellt anpassat stöd med utgångspunkt från elevens behov. Avsikten bör vara att stötta eleven till ett framtida deltagande i reguljär undervisning. Olikheterna eleverna emellan bör inte bortses från, utan det är något lärarna bör använda som resurs och för att kunna utgå från olika kunskaper och färdigheter som eleverna besitter.

Två av lärarna som intervjuades nämnde modersmålslärarens betydelse för arbetet med nyanlända elever. Modersmålsläraren erbjuder studiehandledning på det språk som eleven behärskar. Att en person på skolan talar och informerar eleven på hens modersmål bidrar till en känsla av trygghet. Modersmålsläraren kan alltså stötta den nyanlända eleven både emotionellt samt kunskapsmässigt, det i form av att erbjuda en trygg studiehandledning på elevens modersmål. Bunar (2010) menar att modersmålsundervisning utgör ett stort stöd för barnets språkutveckling samt identitet. Det är viktigt att det råder ett fungerande samarbete mellan klassläraren och modersmålsläraren.

En av det viktigaste sakerna att tänka på enligt (Olgac-Rodell 1995) är att uppmuntra till att vänskapsband bildas elever emellan. Relationer är viktiga för elevernas trygghetskänsla i skolan. Författaren fortsätter att berätta hur viktigt det är att dagen inleds med återkommande rutiner som följer ett känt mönster. Genom att ha dylika rutiner varje dag kan innebära exempelvis att säga godmorgon varje dag, eller läsa i bänkboken varje morgon. Srabani et al. (2019) nämner i sin studie att skolorna ska prioritera kulturellt säkra och integrerande skolmiljöer för de nyanlända.

Lunneblad (2013) menar att integrering av nyanlända elever i skolan är en svår uppgift. Författaren belyser även att lärarna inte är ense om hur man bör arbeta och vilka tillvägagångssätt de ska utgå från. Gruber, Högberg & Nyström (2020) menar att det omgivande samhället ofta inte tar hänsyn till lärarna, forskarna betonar även vikten av att förstå vilka utmaningar lärarna står inför.

7.3 Sammanfattning

Man börjar med att prova sig fram med olika pusselbitar, vart ska man börja? Plötsligt får man syn på sammanhängande mönster, grupper av pusselbitar som hör ihop. Det leder till en känsla av glädje, därefter börjar fler och fler pusselbitar falla ihop. Tillslut blir det svårt att gå ifrån pusslet. Situationen kräver sammanhang och att pusslet fullbordas (Brinkkjaer och Höjen 2013). I arbetet har vi genom kvalitativ datainsamling i form av intervjuer kunnat se att ett flertal lärare är positiva till förberedelseklass som organisationsmodell. En av dessa är att skolorna strävar efter att utvecklas och utbilda sina lärare i verksamheten. För att tillgodose de nyanländas behov i skolan bör man ta hänsyn till olika aspekter. De nyanlända eleverna behöver en kompetent, erfaren och utbildad lärare som kan erbjuda dem lämplig utbildning

anpassad efter deras behov. Litteraturen har dock visat en delad uppfattning gällande vilken organisationsmodell och vilka arbetssätt, metoder och riktlinjer som är mest fördelaktiga i arbetet för läraren.
Det arbetssätt som har utmärkt sig särskilt mycket är ”partiell” integration. Det är en metod som utövas i Tyskland och som innebär att de nyanlända eleverna får delta i ordinarie klassundervisning i vissa specifika ämnen. Dessa elever integreras stegvis och successivt (Terhart och von Dewitz 2018). Lärare 4 nämner att det är något som också utövas på hens skola, då metoden anses vara fungerande. Utöver organisationsmodeller och skolstrukturer anser (Olgac-Rodell 1995) att relationer mellan lärare och elever kan vara avgörande för deras läroprocess. Srabani et al. (2019) belyser även vikten av att skolan och lärarna erbjuder eleverna kulturellt säkra och integrerande skolmiljöer. Detta kan ske genom att läraren tar hänsyn till alla elever, erbjuder förplanerad undervisning och liknande rutiner varje dag. Elever som känner sig trygga visar ofta mer engagemang och motivation.

Genom tolkning av lärarnas utsagor kan slutsatsen dras att det för tillfället inte finns några tydliga riktlinjer eller rekommenderade arbetssätt på samhällsnivå. Varje skola i olika kommuner försöker att skapa sina egna riktlinjer och arbetssätt. Det som är positivt är att lärarna ute i verksamheten visar engagemang samt viljan att utvecklas. Bunar (2010) nämner att lärarens stöttning i samband med nyanlända elevers läroprocess kan skapa möjligheter för utveckling av språket och integrering.

Slutligen vill vi nämna att lärarna samt forskarna ser både för- och nackdelar med tillvägagångssätten och organisationsmodellerna. Vi personligen anser att dessa olika förslag på tillvägagångssätt med fördel kan utnyttjas av läsare som söker kunskap. I detta arbete har vi försökt besvara våra frågeställningar i den mån det har varit möjligt. Utifrån hermeneutiken, centrala begrepp, intervjuer, litteratur och vetenskapsartiklar har vi försökt inkludera alla viktiga aspekter i ämnet integrering av nyanlända elever. Vi ser också behov av ytterligare forskning och tydligare riktlinjer.

7.4 Styrkor och svagheter i vår analys

En styrka vi uppfattar i genomförandet av detta arbete är att vi har funnit många relevanta studier, böcker och litteratur som har underlättat vår forskning. Litteraturen och forskningen som har valts ut har varit relevanta och undersöker i princip samma frågeställningar som i vårt arbete. För att öka tillförlitligheten gällande arbetets validitet kan hänvisning göras till forskning med andra länder som utgångspunkt, i vilka man kan tillskansa sig inspiration av idéer och tillvägagångssätt som kan förbättra studien. Genom användning av hermeneutisk tolkningsmetod har vi kunnat dra välbetänkta och relevanta slutsatser. Vi ser själva vårt arbetssätt som en styrka, eftersom vi har strävat efter en djupare förståelse genom användandet av kvalitativ metod (Eriksson Barajas et al. 2013). För att öka kvalitén på arbetet har vi valt att träffas trots att en pandemi pågår. Det har varit viktigt för oss att träffas fysiskt för att generera givande diskussioner.

En svaghet som vi upplevde i utförandet av detta arbete har varit att vi har haft få skolor som har velat delta i denna studie. Pandemin som råder i dagsläget har påverkat oss negativt genom att lärarna och skolorna har haft begränsat med tid för att delta i undersökningar. Vi hade kunnat inkludera elevperspektivet för att få en djupare förståelse av ämnet. I en efterföljande studie har vi kunnat se vilken organisationsmodell, vilket arbetssätt och vilka riktlinjer som eleverna anser vara mest gynnsamma.

7.5 Implikationer för läraryrket

Det förtydligades redan i inledningen att mottagandet av nyanlända elever har ökat på sistone. Den här studien uppmärksammar och belyser olika arbetssätt, riktlinjer samt gynnsamma tillvägagångssätt för lärare som arbetar med nyanlända elever. I arbetet har även för- och nackdelar med organisationsmodeller i skolan diskuterats. Vår ambition har varit att genomföra välgrundade diskussioner med utgångspunkt i forskningen. Implikationer som denna studie har på läraryrket avser svenskämnet, informationen kan också appliceras på andra ämnen och situationer i skolan.

Det här arbetet är avsett att bidra med betydelsefull information även på organisationsnivå. Skolorna kan hämta inspiration av de metoder och strategier som har belysts i vårt arbete. I undersökningen förtydligas också behovet av ytterligare forskning rörande integrering av nyanlända elever. Kommunerna arbetar på olika sätt, vilket är något vi anser har haft en negativ effekt på integreringsarbetet. De olika kommunerna borde samarbeta och dela med sig av de fungerande arbetssätten. Detta skulle bidra till rättvisare utbildning oavsett var eleven befinner sig geografiskt.

En svaghet som tydligt uppmärksammats i arbetet är att det finns delade meningar både bland lärare och forskare. Det kan dock vara positivt, då läsarna får utrymme att avgöra vilka metoder och tillvägagångssätt som är mest användbara för den egna undervisningen. Oenigheten hos forskarna och de lärare som har intervjuats kan erbjuda läsarna många alternativ på tillvägagångsätt, även om det inte ger några tydliga riktlinjer.

8. FRAMTIDA FORSKNING

Arbetet med nyanlända elever i skolan är mycket omdiskuterat och aktuellt på många platser i världen. Detta leder till behov av ytterligare forskning i form av lämpliga förslag på lösningar samt olika tillvägagångssätt som kan gynna skolan, lärarna och de nyanlända eleverna. Dessa lösningar bör vara både teoretiska och praktiska. Ytterligare forskning är nödvändigt, särskilt när det gäller skolan som organisation och läraren som undervisar de nyanlända eleverna (Gruber, Högberg & Nyström 2020).

Att lärare utan förkunskap eller relevant kompetens får undervisa nyanlända elever är något vi har bevittnat under vår verksamhetsförlagda utbildning. Elever slussas in i en klass med redan etablerade elever, vilket leder till att läraren på egen hand måste forska och undersöka vad som kan passa den nyanlända eleven. Detta anser vi vara tidskrävande och något som komplicerar lärarnas arbete i vardagen. I den framtida forskningen inom ämnet integrering av nyanlända elever skulle vi vilja se ett större fokus på svenskämnet och svenska som andraspråk. Dessa ämnen är vitala i de nyanländas utveckling, både för elevens skolgång och för att bli en integrerad samhällsmedborgare. Modersmålsläraren anser vi ha en viktig roll med att stötta nyanlända elevers språkutveckling samt integrering. Vi har inte sett modersmålslärare bli inkluderade i elevernas arbeten på skolan. Modersmålsundervisning var det enda tillfället som eleverna fick träffa denna lärare, vilket vi anser vara en nackdel, då det innebär alldeles för få träffar. Vi personligen ser behov av ytterligare forskning gällande hur olika verksamheter och skolorganisationer kan arbeta för att ta fram ny forskning. Hur skolan egentligen arbetar med beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund är något som vi skulle vilja lära oss mer om, eftersom det är något vi saknat i vår undersökning.

9. REFERENSER

Elektroniska referenser

Biasutti, M, Concina, E, Frate, S. (2019) Working in the classroom with migrant and refugee students: *the practices and needs of Italian primary and middle school teachers. Pedagogy, culture & society*. [Online] 28 (1), 113–129. https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/9ip59g/cdi_proquest_journals_2352367160

Bunar, N. (2010) Nyanlända och lärande: *en forskningsöversikt om nyanlända elever i den svenska skolan* . Stockholm: Vetenskapsrådet. https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/dbvohn/alma992825943403662
Eklund, M. (2003) Interkulturellt lärande: *intentioner och realiteter i svensk grundskola sedan 1960-talets början*. Luleå: Diss. Luleå : Luleå tekniska univ., 2003. https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/dbvohn/alma991578983403662

Fridlund, L. (2011). Interkulturell undervisning - ett pedagogiskt dilemma*: Talet om undervisning i svenska som andraspråk och i förberedelse-klasser*. (Doctoral dissertation, Gothenburg Studies in Educational Sciences 310), Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis. https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/dbvohn/alma992892113403662

Gruber, S, Högberg, R, Nyström, S. (2020) Teachers' work and positionings in relation to newly arrived students in Sweden. *Teaching and teacher education*. [Online] 96103156–. https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/9ip59g/cdi_crossref_primary_10_1016_j_tate_2020_103156

Guo, Y, Maitra, S, Guo, S. (2019) 'I Belong to Nowhere': Syrian Refugee Children's Perspectives on School Integration. Journal of contemporary issues in education. [Online] 14 (1), https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/9ip59g/cdi_doaj_primary_oai_doaj_org_article_c34ee075968340c4863e395bdc2fd25d

Lunneblad, J. (2013) Tid till att bli svensk: En studie av mottagandet av nyanlända barn och familjer i den svenska förskolan. *Nordisk barnehageforskning*. [Online] 6. https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/9ip59g/cdi_crossref_primary_10_7577_nbf_339

Nilsson, J, Axelsson, M. (2013) 'Welcome to Sweden.': Newly arrived students' experiences of pedagogical and social provision in introductory and regular classes. *International electronic journal of elementary education*. 6 (1), 137–162. https://search-proquest-com.lib.costello.pub.hb.se/docview/1467533443?accountid=9670&pq-origsite=primo

Nilsson, J, Bunar, N. (2015) Educational Responses to Newly Arrived Students in Sweden: Understanding the Structure and Influence of Post-Migration Ecology. *Scandinavian journal of educational research*. [Online] 60 (4), 399–416. https://gslg-

hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/9ip59g/cdi_proquest_journals_2010812629

Skolinspektionen (2017): Skolhuvudmannens mottagande av nyanlända elever i grundskolan. Kvalitetsgranskning 2017.
https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/granskningsrapporter/kvalitetsgranskningar/2017/skolhuvudmannens-mottagande-av-nyanlanda-elever-igrundskolan/skolhuvudmannens-mottagande-av-nyanlanda-elever-i-grundskolan.pdf

Skolverket. (2012). "*Att främja nyanlända elevers kunskapsutveckling" [Elektronisk resurs].* Stockholm: Skolverket
http://www.skolverket.se/publikationer?id=2746

Skolverket (2018). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2019. Stockholm: Skolverket.
https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-forgrundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-ochfritidshemmet

Skolverket (2019). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2019. Stockholm: Skolverket.
https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-forgrundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-ochfritidshemmet

Skolverket. (2020). ''*Undervisa nyanlända elever*'' *[Elektronisk resurs]*. Stockholm: Skolverket. https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/undervisa-nyanlanda-elever

Skolverket. (2021). *''Skolplikt och rätten till utbildning'' (Elektronisk resurs).* Stockholm: Skolverket. https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/skolplikt-och-ratt-till-utbildning

Statistikmyndigheten SCB (2020). Asylsökande i Sverige. https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/asylsokande-i- 77 sverige/

Statistikmyndigheten SCB. (2020). Invandring till Sverige. https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-tillsverige/

Terhart, H, Von Dewitz, N, De Haene, L, Pataki, G, neumann, E. (2018) Newly arrived migrant students in German schools: *Exclusive and inclusive structures and practices.* European educational research journal EERJ. [Online] 17 (2),290–304.https://gslg-hb.primo.exlibrisgroup.com/permalink/46GSLG_BORAS/9ip59g/cdi_crossref_primary_10_1177_1474904117722623

Tryckta referenser

Brinkkjaer, Ulf & Høyen, Marianne (2013). *Vetenskapsteori för lärarstudenter*. första upplagan Lund: Studentlitteratur

Bunar, N. (2001). *Skolan mitt i förorten: fyra studier om skola, segregation, integration och multikulturalism*. Diss. Växjö: Univ., 2001. Eslöv.

Denscombe, Martyn (2016). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 3., rev. och uppdaterade uppl. Lund: Studentlitteratur

Eriksson Barajas, K., Forsberg, C., & Wengström, Y. (2013). Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*: vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. 1. utg. Stockholm: Natur & Kultur

Franzén, E.C. (2001). *Att bryta upp och byta land*. Stockholm: Natur och kultur.

Gilje, N. & Grimen, H. (2003). *Samhällsvetenskapernas förutsättningar*. Göteborg: DaidalosHägerström, J. (2002). *Mångkulturalism i praktik och teori: Lok-rapport 3*. Malmö Lärarhögskolan.

Kvale, S. et al. (2009) *Den kvalitativa forskningsintervjun* . 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Lahdenperä, P. (2004). *Interkulturell pedagogik i teori och praktik.* Lund: studentlitteratur.

Rodell-Olgac, C. (1999). *Interkulturella arbetssätt i en förberedelseklass* – att lära av sina romska och somaliska elever. I M. Axelsson (Red.), Tvåspråkiga barn och skolframgång – mångfalden som resurs. Stockholm: Rinkeby språkforskningsinstitut

Stensmo, C. (2002) *Vetenskapsteori och metod för lärare* : en introduktion . 1. uppl. Uppsala: Kunskapsföretaget.

Trost, J. (2010) *Kvalitativa intervjuer*. 4., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur.

Yin, R. K. & Retzlaff, J. (2013) *Kvalitativ forskning från start till mål* . Lund: Studentlitteratur.

Widerberg, Karin (2002) *kvalitativ forskning i praktiken* Lund, studentlitteratur

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer*: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning, Stockholm: Vetenskapsrådet.

9.1 Bilaga

Informationsbrev
Till Rektor och lärare på skolan.

Vi heter David Hashemi och Pinky Khiali. Vi studerar vår sista termin för grundskollärare vid Akademin för Bibliotek, Information, Pedagogik och IT på Högskolan i Borås. Under sista terminen har vi som uppdrag att genomföra ett examensarbete där ett valt område ska undersökas. Vi har valt att fokusera på nyanlända elevers integrering i svenska skolor utifrån olika aspekter. Vi önskar därför genomföra intervjuer med en lärare på skolan.

I vår undersökning utgår vi från de fyra forskningsetiska principerna, vilka är följande:

- Alla uppgifter i undersökningen kommer att behandlas med största varsamhet, så att inga obehöriga kan ta del av dem.
- De uppgifter som framkommit i undersökningen används enbart för denna undersöknings syfte.
- Alla uppgifter kring deltagarna i undersökningen kommer att vara konfidentiella. Fiktiva namn på rektorer, pedagoger och skola används så att allas identiteter skyddas.
- Undersökningen är frivillig och det går när som helst att avbryta deltagandet.

För att vi ska kunna genomföra vår undersökning behövs medgivande från skolan. Vi ber er därför att höra av er för samtycke vid eventuell intervju. Om det uppstår frågor och funderingar kring undersökningen kan vi nås på nedanstående e-post och telefonnummer.

Intervjufrågor
Frågor till lärare:

1. *Hur tycker du att man borde arbeta i skolan med nyanlända elever?*
2. *Har ni tydliga riktlinjer eller arbetssätt för arbete med nyanlända elever?*
3. *Känner du att du har tillräckligt med information om hur man bör undervisa nyanlända elever?*

Epost: s153776@student.hb.se
Telefonnummer: 0768971306
Vi är tacksamma för svar på våra intervjufrågor!

Med vänliga hälsningar,
David Hashemi & Pinky Khiali

Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6
Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3

HÖGSKOLAN
I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se